

Anna Muzyczuk, Elżbieta Pohorska-Kleja, Jerzy Ginalski

Hłomcza, gm. Sanok, woj.
krośnieńskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 19, 64-65

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bransolet, szpile i brzytwę. W jednej z popielnicze stał wódek kości ludzkiej pięcioboczny toporek granitowy z nieprześcierconym otworem /grób 17/85/; natomiast obok popielnicy grobu 47/85 wystąpił drapacz krzemienisty.

Drugą fazę osadnictwa reprezentują znaleziska z okresu rzymskiego odkryte w zachodniej części badanego terenu. Cmentarzysko z tego okresu ciągnie się dalej na zachód, gdyż jak wynika z informacji właściciela sąsiednich działek podczas prac ziemnych wykopywano tam zabytki zarówno historyczne, jak i przeworskie /część z nich odzyskano/. Wśród 7 odkopanych pochówków były groby popielnicowe i jamowe. W grobach, prócz przepalonych szczątków ludzkich, składano rytualnie miszeczne naczynia a także dary cenniejsze w postaci: fragmentów rogowych grzebieni zdobionych ornamentem rytych koncentrycznie kółek w różnorodnych układach, zapinek wykonanych z brązu i żelaza, grotoł oszczepów, brzytw, fragmentów okuć żelaznych zamków do skrzydeł. Osłoby z tego okresu prócz wspomnianych zapinek reprezentują koraliki szklane, naszyjnik z drutu żelaznego oraz guz osobny wykonany z cienkiej ornamentowanej blachy brązowej. Inwentarz bogato wyposażonego grobu 18/85 oprócz popielnicy i misy glinianej, zawierał dwa ostrza noży żelaznych /jeden skrzyślowany z grotem oszczepu pochłony był na wierzchu popielnicy/, okucie kołca szerokiego pasm szopatrzone w kółko, kłamię żelazną tego pasm z prostokątną ramą i dwa sprężone kulce do zapinania, sprzączkę żelazną, wspomniany już naszyjnik z drutu żelaznego zdobiony spiralnym zwojem w kształcie tarczki oraz fragment okładziny grzebienia. Badania antropologiczne przeprowadzone przez mgr. E. Pudełkową wykazały anatomiczny układ kości w tej popielnicy.

Podczas wykopalisk prócz cmentarza ceramicznych takich jak przedmioty odkryto także fragment importowanego naczyńia "jedowatego".

W trakcie zdjęmowania górnych warstw ziemi odkryto fragment naczyńia glinianego zdobionego rądem dookólnych słobków, który wskazywałby na kontynuację w tym miejscu osadnictwa w okresie wczesnego średniowiecza.

Badania będą kontynuowane.

BYTOM ODRZAŃSKI woj. zielonogórskie Stanowisko 1	patrz wczesne średniowiecze
CHAŁAWY, gm. Brodnica woj. pomorskie Stanowisko 15	patrz neolit
CZARNÓWKO, gm. Nowa Wieś Lęborska woj. śląskie Stanowisko 5	patrz okres rzymski
DĘBCZYNO woj. kossalińskie Stanowisko 53	patrz okres wpływów rzymskich
GIECZNO, gm. Zgierz woj. łódzkie Stanowisko 7	Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków w Łodzi
Badania prowadził mgr. Justyn Showron, Finansowi WKZ w Łodzi, Pierwszy sezon badań. Osada kultury historycznej z okresu halstackiego D i wczesnego okresu lateńskiego.	
Osada położona jest na niewielkim wyniesieniu na krawędzi doliny Moszcznicy. W ramach badań weryfikacyjno-ratowniczych odsłonięto 40 m ² . Natrafiono na warstwę kulturową o grubości 25-30 cm zawierającą niewielkie ilości ceramiki oraz kilkanaście dołków pochówkowych tworzących razem zarys fragmentu budowli słupowej. W obrębie obiektu zlokalizowano kilkadziesiąt ułamków naczyń kultury historycznej o dość wyodrębniającym się charakterze - być może lokalnej grupy tej kultury. Część stanowiska uległa zniszczeniu przez budowę drogi i wyteranie piasku. Całości zagrabiają prace budowlane.	
Materiały znajdują się w Muzeum Miasta Zgierza.	
Badania powinny być kontynuowane.	
HŁOMCZA, gm. Sanok woj. krośnieńskie Stanowisko 1	Muzeum Okręgowe w Krośnie
Badania prowadziła mgr. Anna Muszyńska przy współpracy mgr. Elżbiety Pohorskiej-Kleja i Jerzego Ginalskego. Finansowi WKZ w Krośnie. Piąty sezon badań. Osada grupy tarnobrzezkiej kultury historycznej, osada kultury przeworskiej.	

Celem badań było ustalenie zasięgu osady oraz dokonanie eksploracji odkrytych wcześniej obiektów. Trzy wykopy o łącznej powierzchni 200,5 m² wytyczono przy południowym krańcu oraz w centralnej części cypla lewobrzeżnej nadzalewowej terasy Baon.

Odkryto 11 nowych obiektów archeologicznych, 2 przekopane częściowo w poprzednich sezonach (wyeksplorowano do końca. Z wyjątkiem jednej niewielkiej jamy grupy tarnobrzeżskiej wszystkie obiekty koncentrowały się w środkowej partii cypla.

Jamy o charakterze gospodarczym w rzutach poziomych były owalne lub okrągłe, w profilach natomiast trapezowate albo nieckowate. W ich wypełniskach odkryto dość liczne fragmenty naczyń grupy tarnobrzeżskiej z V okresu epoki brązu i z okresu halstańskiego, półwytwory z krzemienia /m.in. z krzemienia pasiastego/, margla krzemionkowego, rogowna, a także bryłki polipy i węgielki drzewne.

Na okres wpływów rzymskich należy datować obiekt 56 - w górnej partii przecięty przez wkop nowotynny - nitej wyraźnie czytelny. Był to obiekt czworokątny, o wym. 5,8 x 3,6 m, zorientowany w kierunku SE-NW, wzdłuż krótszych boków wystąpiły po 3 dołki posłupowe. W części północno-zachodniej obiektu wypełnienie było ciemniejsze, odkryto w nim liczne grudki polipy, węgle drzewne oraz przepalone kamienie płaskowcowe /ślady paleniska?/. Dno jamy zalegało na głęb. 0,7 m, dwa dołki posłupowe sięgały głęb. 1,18 m.

Z wypełnienia obiektu pochodzą: fragment przedmiotu wykonanego z brązu - zapinki ??, fragment przedziłka glinianego, wódr krzemiennej, ułamki kości zwierzęcych i ponad 600 ułamków naczyń lepianych ręcznie. Spośród nich na uwagę zasługują fragmenty naczyń o blyszczących, czarnych powierzchniach zdobione m.in. ornamentem meandrowym.

Pod obiektem 56 natrafiono na kulistą jamę o średnicy 1,6 m, w profilu trapezową, z dnem na głęb. 1,18 m, zawierającą materiał z epoki brązu.

Wyniki tegorocznych badań potwierdziły wcześniejsze ustalenia dotyczące charakteru i chronologii stanowiska.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym w Krośnie.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.

JAROSZÓWKA, gm. Chojnów
woj. legnickie

Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Cezary Buśko. Finansował WKZ na woj. legnickie. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej.

Dokończono eksplorację kurhanu nr 17, przebadano 7/8 kurhanu nr 9 oraz fragment płaskiej części cmentarzyska położonej pomiędzy tymi kurhanami. Badania kurhanu 17 nie przyniosły nowych ustaleń, potwierdzając wyniki uzyskane w roku ubiegłym. Kurhan nr 9 /wys. 0,8; Ø 8,0 m/ posiadający płaszczysto-żwirowy nasyp otoczony był rowem o szer. 80-80 cm i gł. 40 cm, wypełnionym żwirowym wałem obłożonym gliną. Od strony południowo-wschodniej w rowie zaobserwowano przerwę szer. 1,5 m, przed którą odkryto ślady ogniska. W centrum kurhanu, na poziomie calca, znajdował się grób bezpopielnicowy /55 x 50 cm/, w którym prócz kości odkryto szpilę brązową z kulistą główką i pogrubioną szyjką, 11 brązowych grochów strzał oraz kilkanaście grudek brązu. W bezpośrednim sąsiedztwie grobu stały gazonowy kubek i dzban. Przy wewnętrznej krawędzi rowu odkryto grób nr 2, także bezpopielnicowy, zawierający prócz kości fragment brązowego drutu i dużą ilość drobnych fragmentów ceramiki, a obok niego stała /odwrócona do góry dnem/ czarka z wyodrębnioną szyjką. Pozyskany materiał pozwala datować kurhan na epokę Hallstatt D.

W płaskiej części cmentarzyska odkryto 13 grobów popielnicowych i 7 bezpopielnicowych datowanych na V okres epoki brązu.

Badania będą kontynuowane.

JELGUN, gm. Stawiguda
woj. olsztyńskie
Stanowisko I

Muzeum Warmii i Mazur
w Olsztynie

Badania prowadził mgr Mirosław Hoffmann przy współpracy mgr Izabeli Mellin. Konsultantem jest doc. dr hab. Lucja Okulicz. Finansowało MWM w Olsztynie. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe i grobów płaskich z wczeszej epoki młodego brązu.

Przebadano fragment przestrzeni płaskiej cmentarzyska oraz kurhan X. Łącznie - 187,3 m² powierzchni cmentarzyska.

Kurhan X /średnice nasypu: wg osi N-S - 9,0 m, wg osi W-E - 8,2 m; wysokość nasypu 0,85 m/, posiadał formę kopca o stosunkowo stromych stokach. Bezpośrednio pod warstwą próchnicy znajdował się nasyp kamienny, którego miąższość w centralnej partii kurhanu wynosiła 0,5-0,7 m. Pod nasypem wystąpił przykryty kalkucentymetrową warstwą piasku płaszcz z większych kamieni, który ograniczony był owalnym kręgiem kamiennym. Pod płaszczem, bezpośrednio na południe od punktu O kurhanu, znajdował się owalny w planie bruk kamienny /średnice: wg osi N-S - 1,2 m, wg osi W-E - 2,1 m/, na którym znajdowało się